

професійний рівень. Його послідователем став його ученик Г.В. Коновец. Він створює секції самбо в багатьох харківських ВУЗах, де спочатку самостійно, а в подальшому з допомогою учеників готує цілу плеяду спортсменів і тренерів.

Расцвет борьбы самбо на Украине и в Харькове приходится на годы независимой Украины. Среди выдающихся харьковских самбистов этого времени можно выделить Заслуженных мастеров спорта Украины Дмитрия Селезня и Андрея Каштанова, чемпиона мира среди мужчин – Сергея Подоляка и легенду харьковского и украинского самбо Виктора Савинова. Этот спортсмен шесть раз поднимался на первую ступеньку пьедестала на чемпионатах Европы и мира.

По количеству побед наши спортсмены уступают только сборной команде России. Это говорит о значительном потенциале и профессионализме украинских боевых самбистов.

Изучение боевого самбо является весомым вкладом в спортивную жизнь страны, а также эффективным фактором воспитания у молодежи чувства ответственности, организованности, патриотизма.

Кучер А.
ХДАДМ

ШЕЙХА МОЗА – ПЕРША ЛЕДІ КАТАРА

Матріархат в мусульманській державі здається чимось неймовірним. Але у Катару є всі шанси стати винятком з правил. А все завдяки мудрій та амбітній матері нового еміра – шейхі Мозі.

Моза бінт Насер аль-Міснад природжена бізнесвумен. Вона народилася в сім'ї відомого катарського торговця. Через сварку з колишнім еміром батько Мози впав у немилість, і родині довелося переїхати до Єгипету, а потім в Кувейт. Дівчинка росла в атмосфері вигнання і образи на еміра Катару. За кордоном вона здобула середню освіту та сформувала в собі досить прогресивні погляди на життя. До традиційного виховання – почуття поваги патріархального ладу, додалося усвідомлення того, що жінка теж багато чого може досягти в житті, якщо захоче. Коли дівчині

було 18 років, вона познайомилася з наслідним принцом Катару Хамад бін Халіфа аль-Тані, який допомагав її батькові повернутися на батьківщину і розглядав його дочку як потенційну дружину. Важко уявити партію вигідніше спадкоємця Катару. І все ж Моза не поспішала вийти заміж. Спочатку вона вступила до університету Катару на факультет соціології, стажувалася в престижних американських університетах. Здавалося б, навіщо диплом, якщо дівчина ось-ось стане членом королівської родини. Але Моза твердо стояла на своєму і не кинула навчання навіть після заміжжя.

Потрапивши в королівський палац, Моза відразу ж зрозуміла, що там панує архаїчна атмосфера, в якій велике місце займають інтриги, підступи, безперервна боротьба за владу, і їй в усьому цьому необхідно зайняти гідне місце. Незабаром придворні стали помічати, що молода жінка здобуває все більшу владу над своїм чоловіком. Сьогодні експерти не виключають, що відсторонення від влади батька Хамада в 1995 році є на рахунку Мози.

В країнах Перської затоки ця жінка викликає і захоплення і роздратування водночас. Жодна з дружин монархів так часто не з'являлася на публіці, як Моза. Її елегантний стиль і витончений смак викликає захоплення. Важко повірити, що ця приголомшлива жінка є матір'ю сімох дітей. В той же час, мусульмани не перестають обурюватися тим, що вона носить сукні, що підкреслюють фігуру і покриває голову тюрбаном, зовсім забувши про традиційний хіджаб.

Маючи освіту соціолога, велику кількість почесних наукових звань, займаючи ряд державних та міжнародних посад, очолюючи Фонд освіти, науки та суспільного розвитку Катару, будучи спецпосланцем ЮНЕСКО, отримавши в 2010 році звання дами-командора ордена Британської імперії, Моза активно втручається в суспільне і політичне життя Катару.

Про вплив Мози в країні ходять легенди. Вона навіть увійшла до списку 100 наймогутніших жінок світу за версією журналу «Форбс». Ті, кому доводилося мати справу з фондом шейхи, захоплюються її праце-

здатністю і цілеспрямованістю, при цьому наголошуючи, що офіс фонду нагадує «змійне кубло».

Мозу вважають знавцем дипломатичного протоколу та міжнародного етикету, адже саме вона супроводжувала чоловіка під час всіх закордонних поїздків. А чи можна вважати збігом, що саме під час правління шейха Хамада маленький Катар зумів значно збагатитися за рахунок вдалого використання газових ресурсів і закріпити зв'язки з європейськими державами. Авторитет Мози наскільки впливовий, що існує думка, що шейх Хамад одружився втретє, тим самим демонструючи, що влада Мози не безмежна..

Нещодавно в Катарі відбулася зміна влади: шейх Хамад бін Халіфа аль-Тані відрікся від престолу на користь свого сина, принца шейха Таміма бін Хамад аль-Тані.

«Настав час Мози», – твердять експерти, коментуючи передачу влади в Катарі. І для таких заяв є серйозні підстави. Незважаючи на те, що чисто формально статус Мози знизився, адже вона вже не дружина правлячого еміра, вона володіє владою над своїм сином, набагато більшою, ніж над чоловіком. Вона ретельно оберігає його від впливу різних політичних сил Катару. Тому першим політичним рішенням нового еміра – стала відставка прем'єра шейха Хамада бен Джассіма аль-Тані – людини, чий політичні погляди не раз дошкуляли Мозі.

У 53 роки шейха Моза вдалося насолодитися публічним життям і тепер готова пропустити на перший план сина, зрозуміло, не перестаючи контролювати все, що відбувається в державі. Цікаво, чи знайдеться в сучасному арабському світі така ж могутня жінка?

Литовченко М.О.
ДНУ ім. Олесь Гончара

ЕПОНІМІКОН СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ)